31/08/2026

Η Μητέρα της Ζωής – Ο φρυκτωρός της ανθρώπινης ζωής

/ Γνώμες

“Ἐπιμελοῦ βίου!”Αιώνες πριν έρχεται ο αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος Θαλής ο Μιλήσιος για να μας επισημάνει ότι ο καθένας έχει χρέος “να φροντίζει τη ζωή του”. Και πράγματι δεν υπάρχει πολυτιμότερο αγαθό για τον άνθρωπο από την ίδια του τη ζωή. Αυτό εύκολα διαπιστώνεται μέσα από τους αγώνες του καθενός για τη διατήρησή της και τη βελτίωση της ποιότητάς της.

- *Του Πρωτοπρ. Ιωάννου Γκιάφη (Πολιτικού Επιστήμονος-Θεολόγου (ΜΑ),*

Προϊσταμένου Ι. Ν. Αγίου Χριστοφόρου Αγρινίου)

Αλήθεια πόσους τέτοιους αγώνες μας διδάσκει η ιστορία της ανθρωπότητας; Πόσοι πόλεμοι πραγματοποιήθηκαν για την απόκτηση της ελευθερίας σε ανελεύθερα καθεστώτα; Πόσες εξεγέρσεις σημειώθηκαν για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Πόσες συγκρούσεις έγιναν για την επικράτηση των ανθρωπίνων αξιών; Άρα στο διάβα των αιώνων η "ανθρώπινη ζωή" προστατεύτηκε και δεν αφανίστηκε.

Κι όμως μας δημιουργείται ένας εύλογος προβληματισμός τι σχέση υφίσταται μεταξύ της ζωής και της εορτής της "Καταθέσεως της Τιμίας Ζώνης της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου". Ανασύροντας στη μνήμη μας το γεγονός της ανακομιδής της Τιμίας Ζώνης της Παναγίας, η σκέψη μας προσανατολίζεται στο πρόσωπο της Θεομήτορος. Η Τιμία Ζώνη δεν μας παραπέμπει παρά στη Μάνα του Ίδιου του Θεού. Αυτό το ξεχωριστό και διαμένον αδιάφθορο στους αιώνες υλικό στοιχείο μας οδηγεί νοερώς στη Μητέρα της "Ζωής". Ο Ίδιος ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός αποκάλεσε ενώπιον των μαθητών Του τον εαυτό Του ως "την οδό, την αλήθεια και τη ζωή"(Ιωαν. ιδ',6). Ο Θεάνθρωπος Κύριος λίγο πριν το εκούσιο πάθος Του τους αποκάλυψε μεταξύ των άλλων ότι είναι η πηγή της αιώνιας και της αληθινής ζωής. Όταν λοιπόν σε κάθε θεομητορική εορτή της Εκκλησίας μας πανηγυρίζουμε την Κυρία Θεοτόκο, τιμούμε τη γυναίκα εκείνη που για εννέα ολόκληρους μήνες κυοφορούσε την ίδια τη "Ζωή".

Χαρακτηριστικά στην ορθρινή ιερά υμνολογία της ημέρας της 31ης Αυγούστου διαβάζουμε τα εξής: "Ῥάβδος, ἡ τὸ ἄνθος τῆς ζωῆς, ἀναβλαστήσασα, σύ εἰ ἡ πάντων χαρά, ἡ πολυτίμητος Ἄχραντε"(τροπ. η' ωδής). Ο ιερός υμνογράφος, Γεώργιος ο Σικελιώτης ή Γεώργιος ο Νικομηδείας, χαρακτηρίζει την Παρθένο Μαρία ως μια ράβδο πάνω στην οποία βλάστησε το "άνθος της ζωής", δηλ. ο Χριστός. Είναι επίσης η "πάντων χαρά" αφού με τη γέννηση του Θεανθρώπου σκορπίζει χαρά σε όλο τον κόσμο. Και αυτοί οι θεομητορικοί χαρακτηρισμοί εναρμονίζονται πλήρως με την φράση της ακολουθίας των Χαιρετισμών της Θεοτόκου, ότι η Παναγία υπήρξε η "αιτία της των πάντων θεώσεως". Η Θεοτόκος κατέστη η "κλίμακα" μέσω της οποίας ο Θεός κατέβηκε ως άνθρωπος στη γη. Μέσω αυτής της προσφοράς της η Μαριάμ γίνεται το "μέσο" για να ενωθεί η ανθρωπότητα με τον Δημιουργό. Εξάλλου δεν είναι τυχαίο που οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας μας την αντιπαραβάλουν με την πρώτη γυναίκα της δημιουργίας. Σε σχέση με την Εύα, την "μητέρα πάντων των ζώντων"(Γεν. γ',20), η Μαρία είναι η δεύτερη γυναίκα, η Μητέρα της "νέας Ζωής".

Και όντως "ἐκ Πνεύματος Ἁγίου" αναλαμβάνει το έργο της ιερής μητρότητας. Από την ημέρα του Ευαγγελισμού συγκατατίθεται στο σχέδιο της Θείας Οικονομίας και

κατ’ επέκταση στη σωτηρία της πνευματικής ζωής του ανθρώπου. Η όλη πορεία της μέχρι και την Σταύρωση του Υιού της δεν είναι παρά μια μοναδική διαδρομή “ζωής” γεμάτη με πόνο και θλίψη, αλλά και χαρά και αγαλλίαση. Μπορεί να βίωσε το δράμα του Γολγοθά, όμως γεύτηκε και τη Ζωηφόρο Ανάσταση του Κυρίου μας. Μέχρι το τέλος του βίου της αναδείχθηκε το απόλυτο πρότυπο της ζωής για κάθε άνθρωπο, εμπνέοντας την αφοσίωση έως την τελευταία της στιγμή στον κόσμο. Γι’ αυτό και κατά τη ημέρα της Κοιμήσεώς της η Εκκλησία μας πανηγυρικά ψάλλει: “τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν, ὡς γὰρ ζωῆς Μητέρα, πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν”(κοντάκιο εορτής 15ης Αυγούστου).

Βεβαίως η εορτή της Καταθέσεως της Τιμίας Ζώνης της Παναγίας μας υπενθυμίζει το θαυμαστό γεγονός της μεταφοράς της “Τιμίας Ζώνης” από τα Ιεροσόλυμα όπου βρίσκονταν και φυλάσσονταν μετά την “εις Ουρανούς Μετάσταση” της Θεοτόκου, στην Κωνσταντινούπολη. Ειδικότερα στα χρόνια του αυτοκράτορος Αρκαδίου(395μ.Χ.-408μ.Χ.) εναποτέθηκε η ζώνη στον εμβληματικό ναό της Θεοτόκου των Χαλκοπρατείων σε μια χρυσή θήκη, την “Αγία Σωρό” και διαφυλάχτηκε στο μέρος αυτό ως “κόρη οφθαλμού”. Εκτός όμως του γεγονότος αυτού, η Εκκλησία μας καθ’ εκάστη 31η Αυγούστου θυμάται κι ένα θαύμα που συνέβη 410 χρόνια μετά τον βασιλιά Αρκάδιο. Συγκεκριμένα στα χρόνια του αυτοκράτορος Λέοντος του ΣΤ’, του Σοφού, η σύζυγός του Ζωή κυριεύτηκε από ακάθαρτο πνεύμα(δαιμόνιο). Τότε κάποια φορά η βασίλισσα σε όραμα είδε ότι θα θεραπεύονταν μόνο αν τοποθετούσαν πάνω της την Τιμία Ζώνη. Αμέσως ο Λέοντας ζήτησε από τον τότε πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ευθύμιο ν’ ανοίξει την “Αγία Σωρό” και να βγάλει την θεομητορική ζώνη. Μόλις ο πατριάρχης άπλωσε την Τιμία Ζώνη πάνω στη βασίλισσα Ζωή, αμέσως θεραπεύτηκε. Κατόπιν ως ένδειξη ευγνωμοσύνης η Ζωή κέντησε τη ζώνη με χρυσή κλωστή, όπως διασώζεται μέχρι σήμερα μεγάλο τμήμα αυτής στην Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους.

Το ερώτημα που τίθεται σε εμάς είναι: “πως εκτιμούμε τη ζωή μας”; Δεν πρόκειται για ένα εγωκεντρικό ερώτημα, αλλά για μια ερώτηση που έχει στόχο να μας οδηγήσει στην αυτογνωσία και στον αυτοέλεγχο. Διότι παρατηρείται στο σημερινό γίγνεσθαι τον χρόνο της ζωής μας να τον διοχετεύουμε σε ανούσια και ανωφελή πράγματα και όχι στην πνευματική “ενδοσκόπησή” μας. Συνεπαίρνεται ο σύγχρονος άνθρωπος από τα διάφορα επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα και αδιαφορεί για την πνευματική νοηματοδότηση της ύπαρξής του. Αγκιστρώνεται στο άγχος της επιβίωσης και στους εξουθενωτικούς ρυθμούς της καθημερινότητας και λησμονά την εφαρμογή του θελήματος του Θεού στη ζωή του. Παρασύρεται από την απελπισία του αύριο και δεν δίνει προτεραιότητα στην “θεία αλλοίωση” του σήμερα. Τέλος παραστρατεί σε δρόμους χαοτικούς, ακόμη

και αντίθεους με αποτέλεσμα να κυριεύεται από σύγχρονα δαιμόνια, όπως “της υπερκατανάλωσης”, “της εξάρτησης από μια οθόνη”, “της διαφθοράς και της βίας” κ.α., διαρρηγνύοντας τη σχέση του με τον Ζωοδότη Χριστό.

Η εορτή της Καταθέσεως της Τιμίας Ζώνης δίνει την ευκαιρία της πνευματικής αναθεώρησης της ζωής μας με οδηγό την Μητέρα της Ζωής. Η ίδια η Κυρία Θεοτόκος μας απευθύνει ένα κάλεσμα απεξάρτησής μας από τις “σύγχρονες μάστιγες” και εξάρτησής μας από τη χριστιανική ζωή. Μπορεί ο σύγχρονος κόσμος να υπόσχεται τη ζωή μέσα από την ύλη (χρήμα, δόξα, απολαύσεις), όμως η Παναγία μας υποδεικνύει την αληθινή “Ζωή”, την καρδιακή ζωή. Δεν μας ζητά ν’ αλλάξουμε την εποχή που ζούμε, αλλά ν’ αλλάξουμε τον τρόπο ζωής. Την ολιγοπιστία μας να την αντικαταστήσουμε από τη σταθερότητα της πίστης μας. Στη θέση του καθημερινού άγχους να τοποθετήσουμε την απόλυτη εμπιστοσύνη μας στο θέλημα του Θεού. Πάντοτε να μας συνέχει ο λόγος του αγίου Αυγουστίνου, επισκόπου Ιππώνος: «Μας έπλασες, Κύριε, για Σένα, και η καρδιά μας είναι ανήσυχη μέχρι να βρει ανάπαυση σε Σένα.» Γένοιτο!